

ROČNÍK:2

TÝDENÍK HRANIC

PREFILED

VIA - TOUR
ZAHRAŇIČNÍ ZÁJEZD ZDARMA

Cena 2,- Kčs

Pátek

4.1.1991

rok reformy

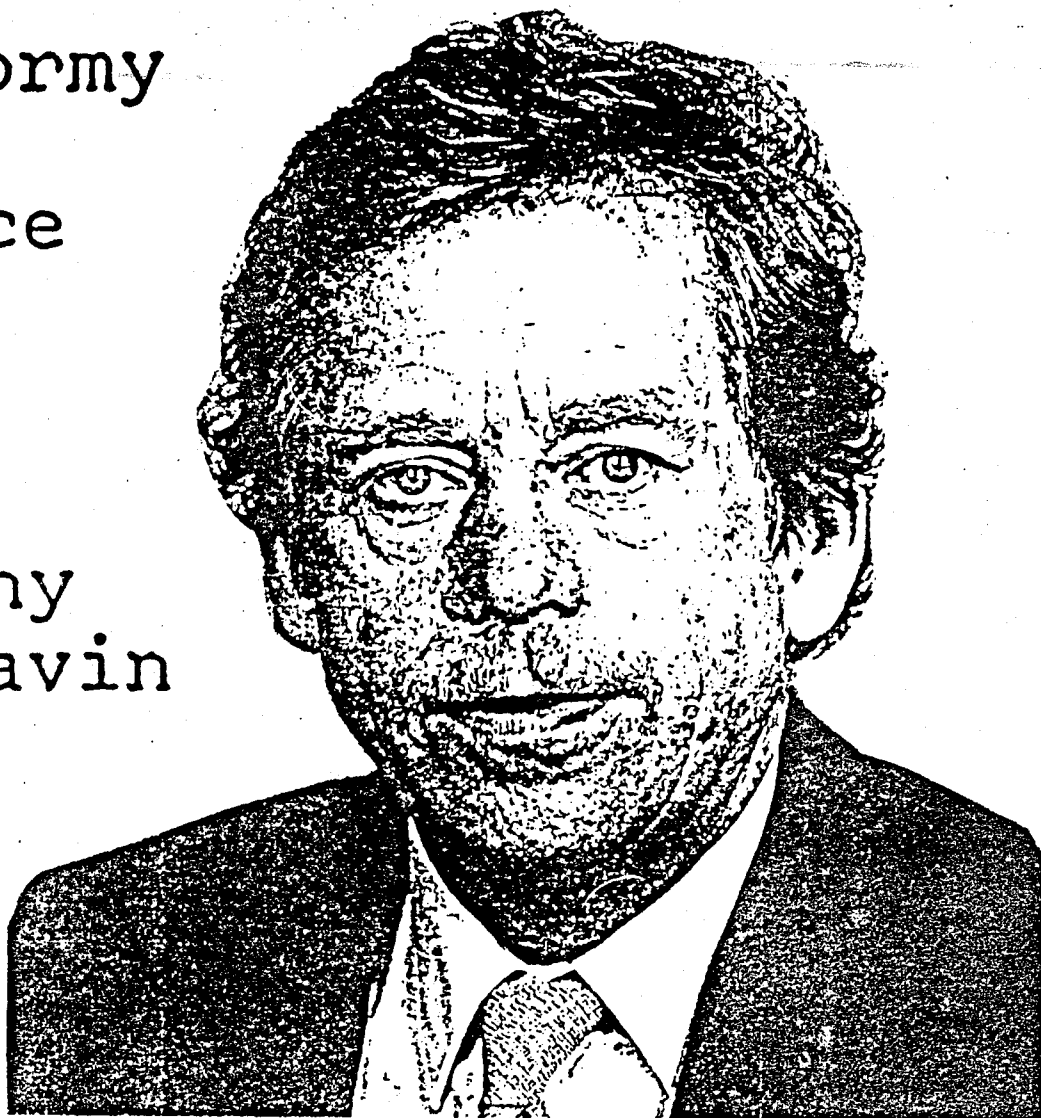
nemocnice

radnice

nové ceny
potravin

poklad

úvahy

Milí spoluobčané,

zajisté vám neříkám nic nového, když vám oznamuji, že nás čekají těžké doby. Nejtěžší bude zřejmě rok, který dnes začíná. Za nejdůležitější považuji, abychom v nadcházejících zkouškách, byť by byly jakkoli tvrdé, neztratili naději. Kdybychom ji ztratili, ztratily by tyto zkoušky v našich očích jakýkoli smysl. Nebyly by to pak zkoušky, bylo by to pouhé strádání. Pevně věřím, že v těchto zkouškách obstojíme. Přeji si, abychom v nich obstáli co nejlépe. A to právě záleží na míře naděje, jakou si dokážeme uchovat ve svých duších.

Žádám vás proto všechny, abyste tuto naději v sobě i kolem sebe strážili jako oko v hlavě.

Úryvek z novoročního projevu
prezidenta ČSFR Václava Havla

ROK REFORMY

Ke Novému roce se pro nás pro všechny stane ekonomická reforma realitou. Dnes už všeobecně známá opatření jako jsou privatizace, uvolnění cenové tvorby, vnitřní směnitelnost měny přestanou být jenom předmětem sporů politiků, ekonomů a právníků, ale začnou působit v prostoru a v čase. Všichni poznáme, zda se splní optimistická očekávání či obavy pesimistů. To, že si zdrcující většina našich občanů přeje to první, je mimo jakékoliv pochybnosti.

Po scénáři reformy byla zveřejněna i její strategie. Předpokládá tři výrazné etapy, jejichž charakteristické rysy lze vymezit poměrně přesně, zatímco časový průběh jen přibližně. Průběh jednotlivých etap mohou záporně ovlivnit negativní změny mezinárodní situace, neracionální chování podniků a občanů.

V první etapě má dojít k uvolnění cenové tvorby. Hlavním cílem tohoto opatření je vytvoření takových cen, které odpovídají skutečným nákladům podniků, zbavily je všech neorganických zásahů a vlivů, které naši cenovou hladinu zcela zabarikádovaly před působením světových cen. Uměle vytvořené struktury cen se musela přizpůsobovat i hospodářská politika státu. Relativně nízkým cenám základních životních potřeb odpovídaly ve srovnání s cizinou nízké mzdy a neúměrně vysoké ceny tzv. zbytných statků. Proto se náš turista při návštěvě západních zemí nedaří divit, když srovnává kupní sílu naší koruny a koupěschopnost domácích občanů. Falešné ceny nutily stát, aby neustále měnil kritéria pro posuzování činnosti podniků a přesouval prostředky z účtů prosperujících podniků na konta špatných. Tím se vytvořila kuriózní forma "soutěžení", při které špatný vydělával na své zaostalosti a dobrý doplácel na svou výkonnost. Abychom byli spravedliví, je nutno přiznat, že ne vždy byly výsledky hospodaření podniků zcela ovlivněny vlastními kvalitami. Více než čtyřicet let vytvářené předivo cenových struktur neovlivňovalo jen chování podniků, spotřebitelů, ale mělo a má i sociální důsledky. Autoři ekonomické reformy se domnívají, že totální rozbití existující soustavy cen je hlavním předpokladem pro racionální ekonomické chování jak výrobců, tak spotřebitelů. Dá se očekávat, že převážná část podniků vybavených zastaralou technologií a tomu odpovídající skladbou pracovníků při předpokládaném růstu cen surovin, materiálů a energie bude reagovat zvyšováním cen. Aby nedošlo k prudkému růstu inflace bude stát po určitou dobu regulovat nejen vývoj cen, ale i růst mezd. Tak dojde po přechodnou dobu k poklesu kupní síly obyvatelstva, který donutí podniky, aby uvažovaly o postupném snižování cen. Tím začne druhá etapa reformy, ve které budou podniky hledat cestu, jak se adaptovat na omezenou kupní sílu obyvatelstva. Tyto starosti budou mít nejdříve podniky, které vyrábějí výrobky, jež jsou pro běžného spotřebitele na kratší či delší dobu postradatelné. Ne všem podnikům se to podaří. Bankroty některých podniků bohužel postihnou i jejich zaměstnance.

Optimistické prognózy počítají, že by první etapa mohla skončit za 3 - 4 měsíce, druhá etapa během roku 1992. Třetí etapa přinese oživení a růst výroby, růst podnikatelské aktivity a zaměstnanost. Intenzita tohoto růstu bude do značné míry závislá na tom, jak se podaří během prvních dvou etap udržet úroveň výroby a zaměstnanosti, na ochotě zahraničního kapitálu u nás investovat. Začne pozvolná cesta k prosperitě a k postupnému přibližování k úrovni evropských států.

Vůbec nelze předpokládat, že tento vývoj bude snadný, bezbolestný a že jeho kontury se budou zcela shodovat s vypracovaným scénářem a strategií. Společenské procesy nikdy nevedou přímočaře k cílům, které si lidé předsevzali. To nepochybně znovu vyvolá spory o oprávněnosti zvoleného postupu. Samozřejmě, že existovaly a existují i jiné varianty reformy. Existuje-li však nějaká jistota, pak jenom v tom, že při řešení tak složitých problémů není známá žádná jiná varianta, která by rizika nepřinášela.

Vůzení spoluobčané,

obracím se na Vás s žádostí o spolupráci. Nově utvořené městské zastupitelstvo má upřímnou snahu, aby samospráva našeho města fungovala co nejlépe. Prvním předpokladem pro řešení této významné otázky je ustanovení komisi a místních rad, které zřizuje městská rada jako své iniciativní, kontrolní, případně výkonné orgány. Od komisi se očekává, že se budou zejména vyjadřovat k otázkám koncepčního významu v určené oblasti a předkládat iniciativní návrhy na řešení těchto otázek. Proto vyzývám všechny, jimž správa věcí veřejných není lhostejná, aby se podle svého zájmu či profesního zaměření přihlásili, pokud mají zájem pracovat v některé z níže uvedených komisi.

PhDr. Vladimír Juračka
starosta města Hranic

I. Již zřízené komise městské rady:

Kontrolní komise:

Kontrolní činnost ve vztahu k odborům Městského úřadu a podnikům městem založeným. Kontrola vyřizování stížností a oznámení občanů.

Finanční komise:

Předpokládaná působnost: kontrolní činnost v oblasti finančního hospodaření Městského úřadu a jím řízených organizací, správy a ochrany majetku, správy daní a poplatků.

Bytová a dílokační komise:

Působnost: přidělování bytů a nebytových prostorů.

Komise pro výchovu a vzdělávání:

Již zřízená ukládá zákon ČNR ze dne 13.12.1990 o státní správě a samosprávě ve školství. Předškolní zařízení, školy a školská zařízení musí být zastoupena v této komisi dvěma třetinami zástupců z řad pedagogických pracovníků.

Sbor pro občanské záležitosti:

Působnost: občanské obřady (vítání dětí, předávání maturitních vysvědčení a vypočnicích listů, významná životní jubilea, zlaté svatby, akce pro starší spoluobčany apod.)

Komise péče o rodinu a děti:

Vykonává státní správu na úseku péče o rodinu a děti. Zabezpečuje zejména ochranu dětí před škodlivými vlivy.

II. Uvažované komise

Komise výstavby a architektury

Působnost: výstavba, územní plánování, architektury, ochrana historických památek.

Komise životního prostředí:

Působnost: péče o lidské zdraví, vodní zdroje a toky, čistota ovzduší, o půdu, o odstraňování a likvidaci odpadu, o veřejnou zeleň, o obytné prostředí, ochrana před hlukem a ochrana přírody.

Komise pro spolupráci s Rómskou občanskou iniciativou:

Působnost: spolupráce s ROI v oblastech veřejného pořádku, užívání bytů, školní a předškolní docházky rómských dětí, péče o děti v rómských rodinách, migrace rómského obyvatelstva.

Místní aktivity (náhrada za dřívější občanské výbory)

Proszování potřeb a zájmů občanů žijících v určitém územním obvodu, zabezpečování jejich účasti na správě města.

Komise kulturní

Vyjadřuje se k otázkám koncepčního významu v oblasti kultury, předkládá iniciativní návrhy na řešení těchto otázek.

Poznámka:

Zúčastní o práci v některé z uvedených komisi se mohou přihlásit osobně, písemně nebo telefonicky na Městském úřadu u tajemníka pana Nezhyby do 31.1.1991

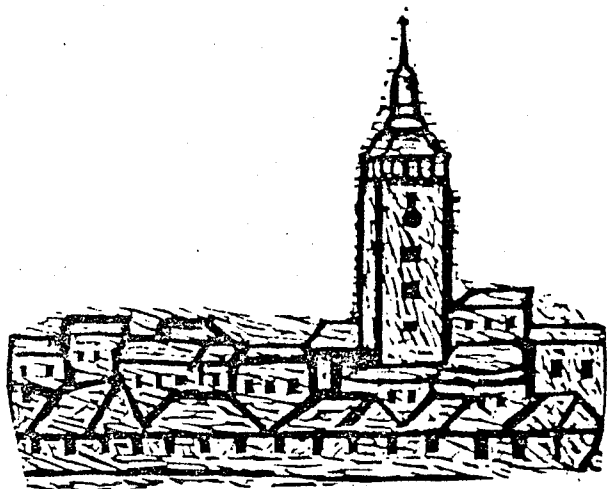
Zpráva z 1. řádného zasedání Městského řádu v Hranicích ze dne 17. prosince 1990

- rada Městského úřadu schválila členy městské rady ing. Josefa Ježika s MUDr. Elenou Šoborovou pro výkon obřadů
- rada doporučila a ohledem na malý počet přihlášek vypsat nové konkurzní řízení na obsazení funkce tajemníka Městského úřadu. Z tím byl na dobu určitou jmenován řízením Městského úřadu pan Jiří Nezhyba, vedoucí odboru org. a vnitřních věcí
- dále rada projednávala otázku vedení PBH. Konečné rozhodnutí bude posouzeno na zasedání příští rady
- rada schválila návrh na zrušení jesli Galešova a předat je pro účely zdravotnictví
- rada Městského úřadu projednala a schválila pořadník na přidělení bytů na období od 1.1. 1991 do 30.6.1991
- rozhodnutí o prodeji bytů do osobního vlastnictví rada přeložila na zasedání v únoru
- rada Městského úřadu v Hranicích projednala a schvaluje stanovení jednotlivých školských obvodů a vyhlášení zápisu do 1. tříd ZŠ v Hranicích a ukládá

vedoucí odboru ŠKZeSZ

zabezpečit distribuci vyhlášení zápisu na všech ZŠ, obecní úřady okolních obcí, které spadají do školního obvodu Hranice a vyhlášení místním rozhlasem

- rozhodnutím rady bude pokračovat v činnosti oprávněné komise péče o rodinu a děti a Sboru pro občanské záležitosti až do schválení nové koncepce Městského úřadu
- rada Městského úřadu v Hranicích projednala a navrhla zřídit tyto komise - komisi kontrolní, finanční, školskou, bytovou a přestupkovou. Za předsedy těchto komisí navrhla - do komise kontrolní pana Hoferka, komise finanční ing. Vlasákovou, komise školské pana Wildnera, komise bytové pana Vývodu a do komise přestupkové JUDr. Fantu
- rada Městského úřadu v Hranicích projednala a souhlasí s návrhem zástupce vedoucího odboru výstavby Ing. Klvaní:
- ponechat stejný počet pracovníků na akcích "Z" do vyřešení nové struktury Městského úřadu
- dále požaduje radu o přidělení částky 140 tisíc na akci tělocvična Drahotuše a 42 tisíc na akci sklady a garáže akcí "Z" na krytí nákladů v letošním roce
- rada Městského úřadu v Hranicích pověřila řízením odboru finančního sl. Marii Dvorskou (do nástupu nového vedoucího odboru), řízením odboru výstavby ing. Josefa Klvaňu, rovněž do nástupu nového vedoucího
- rada přijala do pracovního poměru od 1.12.1990 pana Víta Minaříka a pověřila ho zabezpečováním místních záležitostí veřejného pořádku. Pracovní smlouva je s jmenovaným uzavřena na dobu určitou - do doby zřízení Městské policie Hranice

V prvních prosincových dnech se pracovníci rychlé zdravotnické pomoci přestěhovali do nové zadeptované budovy v areálu nemocnice. Ve stejné době započala v této budově svoji činnost LSPP a po dovybavení a přestěhování zde bude umístěn i dopravní dispečink. Kromě zlepšení pracovních podmínek především pro pracovníky RZP přineslo toto přestěhování i zlepšení organizace v poskytování zdravotnické péče. Již dnes je poskytování tzv. přednemocniční neodkladné péče řízeno po celých 24 hodin z jednoho místa - dispečinku. Telefonní výzvy pro RZP, LSPP i běžnou dopravní službu přebírá tedy dispečerka, svoji erudici zdravotní sestry, a její úkol je velmi obtížný. Na podkladě kusých, nepřesných, mnohdy zprostředkovaných a často velmi emocionálně podbarvených informací musí rozhodnout, zda k nemocnému vyšle lékaře LSPP nebo posádku RZP. Tato osádka jí však může při plně neindikovaném výjezdu v příštích minutách chybět. Magnetofon, zachycující veškeré informace směřující na dispečink, by mohl doavědčit, jakým nebybíravým tlakem, spojeným často i s vulgárními nadávkami od volajících, je vyžadován výjezd vozu RZP. Zkušenosti ukazují, že právě tyto výjezdy bývají ne plně indikované. Po přestěhování dispečinku do nové budovy se bude dispečerka moci opřít ve svém rozhodování i o rozhodnutí lehce dosažitelného lékaře záchranné služby. Vytvoření tohoto jednoduššího integrovaného celku a jeho umístění do jedné budovy je snem mnoha zdravotnických zařízení. Není mi známo, že by toto uspořádání mělo jinde v kraji obdobu.

Dalším naším cílem na cestě za zkvalitnění poskytování první pomoci je získání nového vozu. Vůz Avia 21F po úpravách vcelku vyhovuje pro letní provoz, v zimě je však prakticky nepoužitelný. Druhý vůz Škoda 1203 pro více jak desetiletém provozu i se svým vybavením dosluhuje. Nutnost operativně zasahovat i v náročném terénu, v zimě, v noci, na neudržovaných či špatně udržovaných komunikacích nás vede k poohlédnutí se po spolehlivém novém sanitním vozu. Značku již známe, otázkou zůstává dnes aktuální problém zajištění potřebných finančních prostředků pro nákup. Doufám, že se nám podaří s pomocí zainteresovaných event. i sponzorů tento problém vyřešit. Cena jediného zachráněného života, či zabránění vážným komplikacím při úrazu nebo vážném onemocnění je pro strážníka ekonomické daleko vyšší, než cena jednoho vozu záchranné služby, byť zahraniční výroby. A takto zachráněné či ošetřené bychom jistě našli i mezi téměř 1200 nemocnými, ošetřenými naší rychlou zdravotnickou pomocí v roce 1990. MUDr. František Novák

primář Stanice záchranné služby

O SLUŠNOSTI A VEJCÍCH

Těsně před vánocemi mi s radostným údivem vyprávěla jedna známá, co se jí přihodilo v pro-
dojně s cukrovinkami na náměstí. Zapomněla tam
zaplacený balíček nákupu, zapomněla na něj tak
důkladně, že ani doma jí to nepřišlo, a hle:
Za několik dní v téže obchodě byla na svou
ztrátu paní prodavačkou upozorněna. "Představte
si", řekla mi, "že něco takového dnes existuje!"

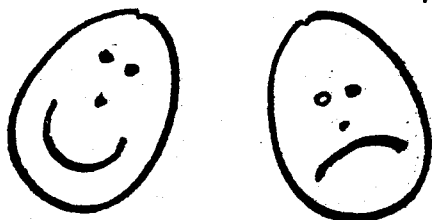
Její radost očividně nepramenila z finanč-
ního efektu celé příhody, ale z onoho - bohužel
zatím výjimečného - setkání se slušností, v tom
nejlepším slova smyslu. I mne její vyprávění na-
ladilo docela příjemně předvánočně, ačkoliv v mém
případě už o finance jít skutečně nemohlo, avšak
má radostná nálada neměla trvat dlouho. Sháněla
jsem totiž vajíčka. S vědomím, že těch 8, které
mám v lednici, na svátky opravdu není mnoho,
vydala jsem se do Jezerky na třídě 1. máje. By-
lo tam mnoho lidí, nestáli však venku, kde mrzlo
a nepříjemně foukal vítr. Zařadila jsem se na ko-
noc fronty, v níž někteří už stáli přes dvě hodi-
ny, neboť prodávat se teprve mělo začít. Skuteč-
ně - vzápětí paní prodavačka, vědoma si své pře-
vahy nad zákazníky - prosebníky, vkročila za
pult, rozhodnuta prodávat, předně však udělat
pořádek. Velmi rezolutně vyzvala nás, kteří jsme
přišli poslední, abychom opustili obchod a čeka-
li venku, "aby se dalo dýchat" (cituji).

Logicky vzato, hned po zahájení prodeje
muselo dojít k odlivu prvních zákazníků, jakož
i k neustálému otvírání dveří, tedy automaticky
k větrání (se vzduchem to ostatně v prodejně ne-
bylo příliš zlé, jako příchodí zvenčí jsem to
mohla posoudit), nicméně jsem okamžitě bez ná-
mitky uposlechla a se mnou i několik dalších
ukázněných zákazníků, neboť žádost prodavačky
vypadala jako podmínka zahájení prodeje.

Na rozdíl od ostatních jsem ovšem odešla
nejen za dveře, ale pryč od tohoto obchodu; plná
zlosti - nikoli proto, že mám na svátky jen těch
8 vajíček (ostatně o něco později jsem nakoupila
bez fronty v samoobsluze), ale kvůli - nikterak
výjimečnému - setkání s neurvalostí.

A tak doufejme, vážení spoluzákazníci, že
alespoň privatizace a konkurence naučí v novém
roce některé z nás tomu, čemu se nenaučili doma.

-sý-

BESEDA

Zveme vás na
VÝSTAVU AUTOGRAMŮ

známých osobností ze světa kultury, sportu,
politiky

Vystavuje Jiří Hanibal, člen klubu sběratelů
v Praze a vedoucí klubu sběratelů v Ostravě.
Autogramy sbírá 20 let, jeho sbírka obsahuje
3 200 podpisů.

Výstava je instalována ve výstavní síni na tř.
1. máje (Monika), otevřena je denně od 14,00
do 17,00 hod., hromadným návštěvám umožníme
prohlídku i mimo otevírací dobu po předběžném
telefonickém ohlášení na číslech 2074 nebo 23571
Vstupné pro děti Kčs 1,--, dospělí Kčs 2,--

V kanceláři Besedy stále zapisujeme do:

KURSU ŠITÍ - jsou určeny ženám všech věkových
kategorií, vyučování jedenkrát v týdnu po dobu
deseti týdnů, vyučovací den středa,
kursové Kčs 200,--

KURSU ROHYBOVÉ VÝCHOVY - jsou určeny dětem
od 8 do 14 let, vyučování jedenkrát v týdnu,
měsíční kursové Kčs 50,--

Informace v kanceláři Besedy, Masarykovo nám.,
telefon 20741

NOVÉ CENY ZBOŽÍ V PRAMENU

Dne 1.1.1991 vstoupil v platnost nový zákon
o cenách, který je prvním krokem k provedení dů-
sledné cenové liberalizace a vytváří podmínky
pro fungování tržní ekonomiky. V praxi to zname-
ná, že s výjimkou několika vybraných druhů potra-
vin, kde je stanovena maximální cena, kterou ne-
lze překročit, jsou ceny ostatních druhů volné,
tzn. že jejich výše je omezena pouze ochotou
zákazníka stanovenou částku zaplatit.

Porušením ustanovení zákona o cenách se
prodejní organizace vystavují značným postihům
a vedoucí prodejen nesou v tomto případě plnou
odpovědnost.

Uplatněním zákona o cenách jsme se ocitli
v naprosto jiné situaci, s kterou nemáme prak-
tický žádný zkušenosti. Bude docházet k velmi
častým změnám cen s ohledem na reakce zákazníků.

Pochopitelně se projeví i různá cena stej-
ného zboží ve stejném období u různých prodejních
organizací.

Podnik Pramen Hranice nám poskytl ceníky
zboží, z nichž pro vaši informaci vyjímáme
nejběžnější sortiment s novými cenami.

nové ceny

maso - uzeniny - drůbež

prodejní cena

hovězí přední s kostí	41,- (za 1 kg)
hovězí zadní bez kosti	107,-
vepřová plec bez kosti	57,-
ostravské klobásy	78,-
trampská cigára	73,-
kabanos	37,-
hodonínský salám	72,-
vysočina	90,-
domácí jaternice	25,-
tlačenka tmavá	25,-
uzená vepřová kolena	18,-
sádlo domácí 250 g	9,- (za ks)
kuře 1.jakost	41,- (za kg)
slepice 1.jakost	29,-
krůta 1.jakost	61,-
husa 1.jakost s droby	78,-
kachna 1.jakost s droby	54,-
kuřecí a slepičí játra	68,-
kuře půlené	51,-
kuřecí řízky	117,-
drůbeží tlačenka	71,-
jemný salám z kuřecího masa	93,-
krůtí salám měkký	131,-
lahůdkové drůbeží párky	43,-
kuřecí párky	51,-

vejce

třídy A	1,80 (za ks)
třídy B	1,70
třídy C	1,60
třídy D	1,50
třídy E	2,20

vaječné výrobky majonézové

tatarská omáčka čistá sklo 250 g	12,50 (za ks)
tatarská omáčka feferonová sklo 250 g	12,50
majonéza lahůdková sklo 250 g	13,60

mléko - mléčné výrobky

prodejní cena

mléko plnotučné sáček 1/1	6,30 (za ks)
mléko polotučné sáček 1/1	5,70
mléko nízkotučné sáč. 1/1	4,50
smetana sladká 12% lah. 0,5 l	8,70
Jogurt bílý 0,25 l	4,30
máslo čerstvé 250 g	24,-
tvaroh měkký 25% 250 g	5,20
termix čokoládový 100 g	3,60
smetanový sýr 100 g	6,20
zlato - válec	68,- (za kg)
eidam cihla	67,-
niva - válec	70,-
tavený sýr Apetito 180 g	12,60 (za ks)

pivo

láhev 8% 0,5 l	4,30 (za ks)
láhev 10% 0,5 l	4,90
láhev 12% 0,5 l	7,-
sudové 10% 1,- l	10,50 (za litr)

nealkoholické nápoje

sodová voda 0,33 l	1,20 (za ks)
flora 0,33 l	2,30
" 0,7 l	4,10
Livia 0,33 l	2,50
aro tonic 0,33 l	2,40
citro cola 0,33 l	2,20
kofola	2,30

studená jídla + vlastní výroby

vlašský salát 100g	3,70
bramborový salát 100g	2,-
tramské cigáro v rohlíku 115g	5,10
ruská vejce	7,50 (za ks)
tvarohové palačinky	4,20
bramborák se salámem 200g	8,-
kuře grilované 1 kg	59,- (za 1 kg)

HLEDÁNÍ POKladu KŘIŠTÁLOVÝM KAMENEM "VIZA" NA HRADISKU NEDALEKO TEPLIC NAD BEČVOU A JEHO DOBYVÁNÍ ROKU 1773

Ve vsi Ústí a okolních vesnicích kolovaly a podnes kolují různé pověsti o záhadném zámku, který stál na zalesněném návrší nedaleko vsi a propadl se do země i s poklady v něm ukrytými. Podobné zvěsti kolují o mnoha hradech, většinou však jde o vymyšlené povídky, rozšířené romantickou literaturou 19. století. Pověst o propadlém zámku u Ústí a jeho pokladech je doložena již v polovině 18. století.

Ve skutečnosti však nešlo o středověký hrad nebo zámek, ale o staré předvěké hradisko, zaniklé patrně až po rozpadu Velké Moravy. Leželo na levém břehu řeky Bečvy, v nedaleké vzdálenosti od dnešních lázní Teplice nad Bečvou, ale již na katastru vesnice Ústí. Toto hradisko je uvedeno již v osmdesátých letech 18. století v tzv. josefinském katastru obce Ústí jako lesní trať Hradiska nebo Hradisko. Nyní je nazýváno okolním lidem "hradištěm". Lokalita byla už v 18. století a je i dnes zarostlá jehličnatými a listnatými stromy, uchovala si však stopy starého opevnění. Kruhovitě hradisko o rozloze asi 3 ha, ležící na mírném návrší, je ze tří stran obklopeno znatelným příkopem a valem, toliko na jižní straně směrem ke vsi Ústí se mírně svažuje na vesnické pole, jež sahají až k hradisku. Při povrchové obhlídce terénu hradiska byly na této snadno přístupné straně zjištěny archeology trojí obranné valy, jimiž bylo hradisko údajně obklopeno. Hradisko leží poblíž starého přechodu přes řeku Bečvu, jímž vedla od pradávna stará tržní cesta z Pobaltí Moravskou branou ke vsi Špičce, přes řeku Bečvu k hradisku a pod ním dále na vrch Strážné u Kelče nebo na Bystřici pod Hostýnem do Podunají.

Od šedesátých let 18. století stalo se hradisko u Ústí, považované za "propadlý hrad", středem zájmu a zkoumání hledačů pokladů. Dochovaly se nám o tom přesné písemné doklady díky tomu, že hledání pokladu skončilo málem tragicky a muselo být zastavováno a že hledači pokladu a podnikatelé výkopu požádali vrchnost o povolení vyzvednout poklad. V dochované korespondenci jsou cenné a zajímavé zejména důvody, které hledači pokladu uvádějí. Dokládají, že nešlo o podvodníky, ale o pověřivou věru a přesvědčení celé kopácké společnosti o existenci a nález pokladu, možnosti jeho vykopání, o lidi ochotné k těžké fyzické práci a k finanční oběti pro zdar podniku, v jehož úspěch všichni pevně věřili.

Vlastním iniciátorem celé akce byl chalupník ze vsi Býškovice u Bystřice pod Hostýnem Jan Černocký, majitel křišťálového kamene "viza", jímž pozoroval a hledal ukryté poklady. Nepochybně předvídal lidem z křišťálového kamene i budoucnost. Černocký se spojil s dvěma měšťany v Urahotuších Izidorem Hynčíkem a Františkem Goldmannem na průzkum záhadného "propadlého zámku" u vsi Ústí a po delším pozorování kopce křišťálovým kamenem zjistil přesné místo ukrytého pokladu ve sklepeních podzemního zámku. Oba drahotušští měšťané získali další pověřivé chalupníky a chudé pacholky z Ústí a okolí, ochotné provádět výkopové práce za malou peněžitou odměnu a slib podílu z nalezeného a vyzvednutého pokladu. Protože zalesněný pozemek "propadlého zámku" patřil hranickému vrchnosti knížeti z Dietrichštejna, podali oba měšťané Hynčík a Goldmann spolu s Černockým v říjnu 1773 německy psanou supliku knížeti Dietrichštejnovi do Mikulova, kterou podepsali i jménem ostatních "complices" z panství hranického, účastníků se dobývání pokladu. Uvedli v ní:

LINORYT M. KACÍREK

"Na panství Vaší Milosti nedaleko vsi Ústí nalezli jsme zlatý poklad, který si troufáme vyzvednout. Náš úmysl si nedovolíme provést bez povolení Vaší Milosti. Prosíme proto o povolení, abychom zlatý poklad mohli vyzvednouti, což by bylo i k prospěchu Vaší Milosti."

Kníže poslal supliku již 30. října do Hranic vrchnímu hranického panství Halámkovi s žádostí o vyšetření, "nejde-li o bezbožné vyznavače a spřisahance ďábla nebo jiné nedovolené věci". Vrchní měl celou záležitost sám osobně vyšetřit a podat zprávu. Halámek odpověděl knížeti až 1. prosince, zřejmě věřil v možnost nález zlatého pokladu, o čemž by mohl podat radostnou zprávu knížeti.

dr. Bohumír Indra
pokračování v příštím čísle

SRDEČNĚ DĚKUJEME

čtenářům PŘEHLEDU za blahopřání
k Novému roku.

REDAKCE

ZA CÉZARA

Bydlele jsem a pracovala v Ostravě. Každý večer i v nočních intervalech zaléhalo do mého pokoje truchlivé vytí. Jedenkrát jsem se šla podívat, odkud ten nářek přichází. Objevila jsem psa, zavřeného v kleci. A ten smutný, přesmutný pes mně vyprávěl svoji zvířecítinou něco, co bych vám, milí čtenáři, chtěla přeložit do lidstiny.

"Jmenuji se Cézar", začal, "mám sice honosné jméno, ale ubohý život. Nejdříve mne uvázali u boudy a pak mě i s ní zavřeli ještě do klece. Marně jsem jim připomínal, že vězení je pro nás stejně nesnesitelné jako pro lidi a že jako oni máme také my rádi čistotu a že velice trpíme samotou. Je pravda, že lidé nechápou psi řeč, avšak nedávno jsem zaslechl, jak sousedka vysvětlovala, že rozumí zvířatům podle očí. Právě můj kolega, pes Azor, měl takové tesklivé oči, na něž si dodnes nemohou vzpomenout bez lítosti. Jemu totiž zemřel pán, a tak se Azor odštěhoval za svým majitelem k jeho hrobu. Po jeho smrti totiž toho malého a nevzhledného Azora vyhodili na ulici a nikdo se o něj nestaral. Zahynul steskem a patrně též hladu. A já asi půjdu brzy za ním. Zůstane jenom ta klec, kterou v létě rozžehví slunce a která v zimě zoufale chladí. Závidím fance odnaproti, že má v boudě aspoň seno a pán s ní chodí občas rovněž na procházku. Mne nepouštějí ani do zahrady, mám prý dost místa v kleci, kde mám ložnici i WC zároveň. Protože nejsem připojen na kanalizaci a můj majitel na mne nemá čas, dovědte si představit, jak to u mne vypadá!"

Bylo mi nad Cézarovými nářky do pláče, vzkázala jsem mu tedy odpověď až příštího dne po ptáčku zpěváčku. "Viš co, já o tobě alespoň napíši, snad přece někdo ze čtenářů pochopí, že vstup do Evropy a budoucí pokrok nás nezprošťuje ohledu k dnešnímu trápení a potřebám lidí i zvířat."

Cézar zasmušile pokýval hlavou a řekl: "Máme sice již Moravsko-slezský spolek pro ochranu zvířat, ale dosud nemáme schválený zákon proti jejich týrání jako mají všechny vyspělé země. Pro mne se zatím nezměnilo nic. Moje obžaloba naráží toliko na kamenné srdce a na sobeckou pýchu, jež nedejhlédne ani na bližního, natož pak na zvíře. U vás lidé se dnes kdekdo právem i neprávem hlásí o slovo, ale kdo promluví za nás?"

"Máš pravdu, Cézare," přišla jsem mu osobně povědět. "Neumíme se zastat ubohých tvorů, kteří nemají soudy a trestní komise a jsou nuceni být se svým utrpením sami."

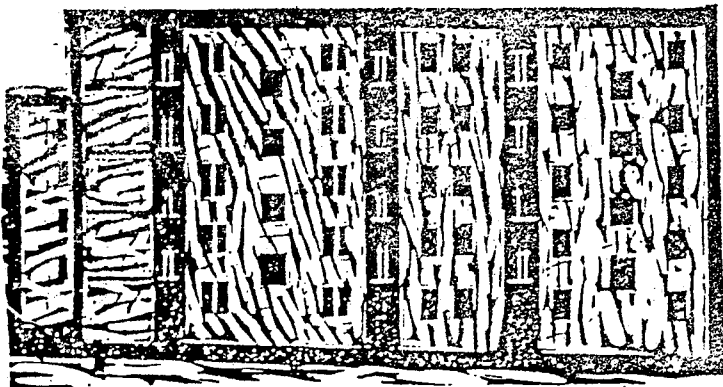
A tak se obracím na vás, milí čtenáři. Nechodí také k vám někdy žaly světa za okno a netlukou na vaše srdce? Nezavírejte je na tisíc západů. Pení farářka Vojencová zdůrazňuje v jednom Přehledu, jak velmi nám chybí v našich vztazích láska. Láska ke všemu živému. Apeluji tedy na vás, křesťané i nekřesťané, zamysleme se trochu nad zvířaty, žijícími kolem nás. Vykroťme do nového roku bez balastu pýchy a staňme se vpravdě soucitnými a milosrdnými ke všemu, co žije. A nejen v příštím roce, ale po celý další život.

PhDr. Iva Pavlová

KDO ZA TO MŮŽE?

O sídlišti Hromůvka se toho již namluvilo a napsalo dost. Přesto mě to nedalo a jako jeho dlouholetá obyvatelka rozhodla jsem se napsat vám do PŘEHLEDU. Zvolila jsem formu otevřeného dopisu - bez uvedení adresáta. Snad to pomůže... Jako by toho bylo málo, že je prováděna dostavba dalších bloků v rámci tzv. "zahuštěnosti" sídliště. Všichni víme, že "když se kácí les, tak lítají třísky". Co se však děje na Hromůvce, to je příliš. Stavbaři si počínají zcela bezohledně a milosrdná zima jen občas přikryje sněhovou počinou nepořádek kolem staveniště, přimrazí k blátu kusy polystyrenu a velké igelitové pytle, které se jinak vesele prohánějí ve větru. Za zvláštní pozornost stojí způsob likvidace stavebního odpadu - z nově vztýčených objektů - prostě se vyhazuje z oken - i z těch nejvýše umístěných, takže dokonale rozprášen zhoršuje nám již tak nepříjemné životní prostředí. Kdo je zodpovědný za tento nepořádek? Bude investor echopen donutit stavební firmu k nápravě tohoto stavu?

--ZED--

Amsterdam 18. prosince 1990

ŽIVÝ BETLÉM

Vážení pane Vebřel!

V jednom z podzimních čísel časopisu Přehled jsem si přečetla Vaši poznámku k problematice romské menšiny v Československu. Zaujala mne Vaše úvaha o úloze školství při výchově a vzdělání mladé romské generace. Plně s Vámi souhlasím, že přístup k výchově romských dětí by se v našich školách měl radikálně změnit. Příkladem by mohlo být školství v Holandsku, kde do většiny základních škol, zvláště ve velkých městech, chodí děti mnoha různých národností. Pro ilustraci jen pohled na spolužáky mých dětí, které samy vlastně nejsou čistými Holanďany, protože jsou dvoujazyčně vychovávány: několik Turků, několik Marokánců, jeden Čilán, jeden Angličan, dcera Pakistánců a Němky, dcera Američana a Surinamky, Čínčan atd. Nejde o školu mezinárodní, jak by se mohlo zdát, ale o obyčejnou veřejnou školu, kterou navštěvují děti z nejbližšího okolí. K postavení romských dětí v české škole se dá přirovnat postavení dětí tureckých nebo marockých: jsou to děti z rodin, které přišly do Holandska za prací. Doma se mluví rodným jazykem či jeho dialektem, rodiče umějí holandsky velmi málo, ženy většinou vůbec ne, velké část rodičů vychodila jen několik tříd (arabské) základní školy.

S vysokým respektem k právu na vzdělání se snaží holandské školství, aby tyto děti nejen získaly dostatečné vzdělání k tomu, aby mohly "fungovat" v holandském prostředí, ale i uplatnit se po eventuálním návratu do vlasti. Děti mají, vedle běžných předmětů v holandštině, dvakrát týdně "nauku o vlastním jazyce a kultuře", kdy se jim věnuje učitel tureckého nebo marockého původu. Důvodem těchto hodin je snaha předjet generačním konfliktům, které vznikají odtržením od rodinného zázemí dětí. To ovšem nestačí. I v ostatním běhu školy musí přítomnost dětí s jiným kulturním zázemím dostat prostor. (Ve zmíněné škole například "musel" letos Mikuláš vyslechnout z úst tureckých dětí satirickou básničku, ve které byl přirovnáván k zahraničním dělníkům "gastarbeitrům": přijde, všechno ze sebe vydá a pak je vyhozen.) Učitelé se snaží co nejvíce respektovat islamské tradice, i když se to někdy přiči jejich představě o tom, co je pro děti dobré. Tak například i docela malé dívky nesmějí zůstat na noc v cizím prostředí. Aby nepřišly o všechny ty krásné třídní výlety, na které se již od první třídy jezdí, organizuje učitel i jejich odvoz na noc domů; někdy to musí udělat i sám.

Tady se již dostávám k celé podstatě svého dopisu. Do české (slovenské) školy nestačí zavést "nauku o romském jazyce a kultuře" pro romské děti. Česká škola se musí změnit jako celek, počínaje přístupem ke škole, k žákům a k rodičům. Možná, že prvním krokem by mohlo být, kdyby si učitelé uvědomili, že povinná školní docházka znamená povinnost rodičů umožnit dětem školní vzdělání a povinnost státu školy zřizovat a financovat. Z hlediska dětí jde o právo na vzdělání a oni, učitelé, jsou zástupci zájmů dětí a ne jejich protivníky.

Škola, do které chodí moje děti, si určila, že "škola musí vytvořit prostředí, ve kterém se dítě cítí (a také opravdu je) plně akceptováno, bez ohledu na jeho zjev, jazyk a kulturní zázemí. ŠKOLA MUSÍ BÝT ZAKLÁDENA TAK, ABY DO NÍ DÍTĚ CHODILO RÁDO A CÍTILO SE V NÍ BEZPEČNĚ." Učitelé naší školy si jsou plně vědomi, čím raději děti chodí do školy, tím větší je naděje na úspěch pedagogického působení. Zřídít a vést takovou školu není jednoduché. Potřebuje to tým nadšených a obětavých lidí, jak učitelů tak rodičů. O tom, jakým způsobem naše škola funguje, jsem již na několika místech v Československu povídala, jednou i skupině učitelů v Hranicích a jestli bude zájem, povím znovu.

Přeji Vám, abyste ve svém úsilí o zlepšení životní a duchovní situace Romů našel hodně spřízněnců. Jak mezi Romy samými, což je asi nejdůležitější, tak mezi učiteli, rodiči a zřizovateli škol.

Se srdečným pozdravem a přáním trpělivosti a vytrvalosti ve Vašem veřejném působení v roce 1991.

M. van DUICKERENOVÁ

Živý Betlém, propagovaný plakátky na nárožích našeho města i v našem časopise, byl zřejmě novinkou, která vzbudila v Hranicích velkou pozornost. Mnoho rodičů s dětmi se sešlo v neděli v polodne na náměstí před kostelem. Zajímavý nápad by mohl vytvořit pěknou tradici v rámci vánočních svátků v Hranicích a velice přispět k pochopení betlémského poselství i u těch, kteří nenávštěvují kostel. Bohužel nezkušenost organizátorů, kteří snad nepočítali s tak hojnou účastí, i neukázněnost diváků narušily dojem z inscenace i zpěvu. Přijít by bylo třeba inscenovat Betlém na vyvýšeném pódiu, aby jej mohli vidět všichni, a diváci by se měli naučit uvolňovat prostor druhým. Nebylo také nejšťastnější, že se slavnost konala v neděli, kdy byly otevřeny obchody a ruch posledních nákupů se mísil do zpěvu koled. Polodne Štědrého dne by bylo pro takovou akci vhodnější. Bylo by však škoda, kdyby se organizátoři dali těmito drobnými nedostatky odradit. Děkujeme katolické mládeži za nápad i úsilí a těšíme se na další živý Betlém o příštích vánočních.

-hr-

PŘEDVÁNOČNÍ POEZIE
POVÁNOČNÍ REALITA

Hoj ty štědrý večere, ty tajemný svátku, komu co neseš dobrého - komu co zlého, hospodáři bolet, zloději stromek. Tak nějak, velice volně by se dala parafrázovat známá báseň K. J. Erbena.

Opravdu hospodář z kempu nedostává štědrovku, ale každoročně přiděl jednoho ukradeného nepěknějšího smrčku z prostoru autokempu.

Je smutnou skutečností, že je to již čtvrtý vzrostlý smrček, který byl v kempu apocryficky ukraden v době vánoční, kdy každý z nás chce být lepším, potěšit své blízké malým dárkem. Zřejmě to dělá i občan, který ukradeným stromčkem předatírá dětem a rodině poezii štědrovečerního dne. A co my? Patnáct let trvá péče o vysázený stromek a pak si klidně přijde "hodný tatínek", který nás okrade o výsledek naší práce. Když se nestydí před svými dětmi a rodinou, snad se aspoň trochu zastydí po přečtení těchto řádků.

Pro příští vánoce jsem ochoten zakoupit smrček v Jednotě, předat zájemci, abychom nepřišli o ty poslední, které ještě v autokempu rostou pro zpříjemnění pobytu a prostředí našich i zahraničních hostů.

Josef Hyrák
správce autokempu
Hranice

REVOLVER REVUE

LEDEN

ÚNOR

BŘEZEN

DUBEN

KVĚTEN

ČERVEN

ČERVENEC

SRPEN

ZÁŘÍ

ŘÍJEN

LISTOPAD

PROSINEC

Revolver Revue 14

si můžete zakoupit za pouhých 43,-Kčs na OF
Školní nám. v pondělí, středu a pátek vždy
od 8,00 do 10,00 a od 13,00 do 17,00 hod.

"CENTRUM VOLNÉHO ČASU" na SOUs Hranice pokračuje
v činnosti

dne 6. ledna 1991 od 15,00 do 18,00 hod.
13. ledna 1991
19. ledna 1991

Vstupné: dospělí 10,-Kčs na osobu a hodinu
dětí 5,-Kčs na osobu a hodinu
Zvýhodněné vstupné při využití celé provozní
doby: dospělí 20,-Kčs
dětí 10,-Kčs

V případě zájmu skupiny o určité využití
"CENTRA VOLNÉHO ČASU", je možné zajistit si
rezervaci předem i telefonicky.

Co nabízíme: - veškeré míčové hry v hale
- hernu stolního tenisu
- moderně vybavenou posilovnu
- vzduchovkovou střelnici
- gymnastický sál a trampolínu v hale
- nonstop video (kreslené filmy, do-
brodružné filmy)
- občerstvení v příjemném prostředí
nově zřízeného bufetu
- pomoc, rady, odborné instruktáže
a odborný dozor dětem

Veškeré sportovní náčiní je k dispozici a v ceně.

RODIČE!!! Dejte šanci dětem! Dejte šanci sobě!
Dejte šanci zdraví!

Těšíme se na shledanou ve sportovní hale SOUs
Sigma Hranice.

POZOR ! POZOR ! POZOR ! POZOR !

VIA - TOUR

cestovní kancelář Hranice

nabízí jednotlivcům i kolektivům tyto atraktivní
zájezdy v roce 1991:

Mnichov: 1.-3. 3., 7.-9. 3., 28.-30. 3.

Passau- Linz- Vídeň: 1.-3. 3., 7.-9. 3.,
28.-30. 3.

Norimberk: 14.-16. 3., 21.-23. 3., 4.-6. 4.

Rakousko-Itálie-SRN: 2.-4. 5., 16.-18. 5.,
23.-25. 5.

Salzburg-Solnohradsko: 2.-4. 5., 16.-18. 5.,
23.-25. 5., 30.-1. 6.,
6.-8. 6., 13.-15. 6.,
20.-22. 6.

PŘIPRAVUJEME:

SRN- Francie, Španělsko, Holandsko,

Švýcarsko, Skandinávie, Turecko,
Itálie/ Řím-Vatikán/, Řecko-pobyt u moře.

Pro kolektivy zorganizujeme zájezdy dle přání
/tematické, ze poznáním i rekreací/.

Informace, přihlášky: VIA TOUR

pošt. schránka 73

753 01 Hranice

SLÉPUJTE REKLAMU
CK VIA TOUR !!!

1

SLOSOVATELNÝ
KUPÓN

1

NORIMBERK ?

MNICHOV ?

PASSAU, LINZ, VÍDEŇ ?

Zájezd dle vlastního výběru !!!

Jméno :

Příjmení :

Adresa :

Kupón zašlete nejpozději do 15. 1. 1991 do
redakce PŘEHLEDU, Školní nám., 753 01 Hranice
Slosování do 31. 1. 1991 v redakci Přehledu.

kina

KINO "SVĚT" HRANICE UVÁDÍ:

V pátek 4.ledna
STÍNY NAD SOUTĚSKOU

Přátelství, láska, zrada a především bojové umění kung-fu v čínském historickém filmu

Od soboty 5.ledna do pondělí 7.ledna
PULNOČNÍ BĚH

Pástání po nebezpečném podvodníkovi. Jak lze s prázdnou kapsou, humorem a ukradeným průkazem splnit úkol. V hlavní roli Robert De Niro.
Režie: Martin Brest. Film USA

Nevhodný do 12 let

V pondělí 7.ledna, pouze pro členy FK v 19.30
KOČÁR DO VÍDNĚ

Na konci II.světové války je mladá žena donucena k převozu dvou rakouských vojáků. Film o věčné pravdě a lidském citu. Režie K.Kachyna, Hrojí: I.Janžurova, J.Hanzlík a L.Munzer.
Český film

Od úterý 8.ledna do pátku 11.ledna
EMANUELLE II

Pokračování erotických příběhů krásné Emmanuelle. Tentokrát v exotickém prostředí Hong-Kongu a na Bali. V hlavní roli Sylvia Kristel.
Francouzský film.

Nepřístupno do 18 let

V sobotu 5.ledna pro děti
ZLATÁ MINCE

Tajná výprava dvou malých odvážlivců za podmořským pokladem

V sobotu 12.ledna pro děti
ROBINSON CRUSOE

Filmový přepis známého dobrodružného příběhu Daniela Defoea

V neděli 6.ledna pro mládež
DARYL

Americký dobrodružný sci-fi příběh

V neděli 13.ledna pro mládež
ČÍSLO 5 ŽÍJE

Dobrodružné pátrání po robotovi v americkém sci-fi příběhu

V pondělí 8.ledna a v úterý 9.ledna
pro družiny
SNY V ZOO

Úsměvné vyprávění o tom, jak malý Gábor poznával zajímavý a rozmanitý svět zvířat.

V tomto čísle byly použity ilustrace
akad.malíře a grafika Lad. Vlodka.

KINO DRAMOTUŠE UVÁDÍ:

V pátek 4.ledna a v pondělí 7. ledna v 19.30
ATRAKCE ŠVÉDSKÉHO ZÁJEZDU

Kriminální tragikomedie. Napříč Evropou a přísně utajovanou cestovní kancelář.

V neděli 6.ledna v 16.30
JAK SVĚT PŘÍCHÁZÍ O BÁSNÍKY

Komedie o tom, že když je to poprvé, tak to není snadné.

Ve středu 9.ledna v 19.30
SVATBA JAKO ŘEMEN

Česká komedie o svatbě, která se málem nekonala

V pátek 11.ledna v 19.30
NEÚPLATNÍ

Americký retrofilm. Boj proti zločineckému gangu Al Capone. Mládeži do 18 let nepřístupno

Autoškola Jar. Š i n d l e r a, Pod Hůrkou 12 -
Hranice vám umožní získání řidičského průkazu
na osobní automobil, malý motocykl v co nejkrat-
ším termínu.

SOUKROMÁ AUTOŠKOLA

Informace a přihlášky:

Po - Pá od 11 do 13 hodin na tel. 2043 nebo

Po - Pá od 6 do 13 hodin na tel. 2570

PŘIPRAVUJE
KURZ

SEBEOBRAÑA
PRO ŽENY

Termín : leden - březen 1991

Přihlášky a informace zasílejte na naši
adresu :

S V A B U
pošt.př. 85

753 01 HRANICE

HLEDÁME

Státní léčebné lázně Teplice nad Bečvou, státní podnik, p ř i j m o u : vedoucího ekonoma.

Kvalifikační požadavky: VŠ ekonomického smě-
ru, 8 let praxe. Přihlášky doplněné životopisem
zasílejte ihned po zveřejnění inzerátu na ředi-
telství Státních léčebných lázní Teplice nad
Bečvou. Platové zařazení T 12, nástup možný ihned.

Podpsané články nemusí vyjadřovat názory redakce.

Tydeník PŘEHLED - reg.zn. Sm 101

PŘEHLED č. 1 připravili : Jindra Doleželová, Vlastimil Olí Helcl, Bohumil Honzík,
Zuzana Honzík, Libuše Hrabová, Marie Hudcová, Jarmila Sýkorová